

REIJA KASKIAHO
VEITSENTERÄLLÄ

Reija Kaskiaho

Veitsenterällä

SAGA Egmont

Veitsenterällä

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2004, 2025 Reija Kaskiaho and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727224817

1st POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Vognmagergade 11 2, 1120 Copenhagen

1.

Jani seisoj tupakalla pusikon vieressä ja tuijotti koulun suuria lasiovia. Teki mieli kivittää ovet paskaksi. Vaikka eihän se mitään olisi auttanut. Ei sillä ainakaan olisi päässyt takaisin siihen aikaan, jolloin Jania ei vielä ollut repäisty irti entisestä ja heitetty säälistä tänne, keskelle tuntematonta.

Koulunkäyminen ei onneksi enää pelottanut, mutta vitutti sitäkin enemmän. Jani kirosi mielessään. Hän olisi miettinyt kuusi toista vuotta sitten syntymäpaikkaansa vähän tarkemmin, jos olisi tiennyt, että isä joutuisi vaihtamaan työpaikkaa ja sen takia kaupunkiakin. Jälkiviisaus oli kaikkein hajottavinta viisautta, kun se ei muuttanut yhtään mitään. Tässä oltiin joka tapauksessa. Tämän koulun luona, tällaisilla ajatuksilla.

Jani heitti röökin tielle ja astui takaisin piha-alueelle. Tunkainen ilma tuntui heti nielaisevan pään ja vievän viimeisenkin iloisen ajatuksen aivoista. Uuteen paikkaan olisi kai pitänyt olla jo täysin sopeutunut, mutta se ei ollut niin helppoa. Puoli vuotta oli yllättävän lyhyt aika uuden maailman rakentamiseen. Etenkin,

kun Jani oli aloittanut täällä jonkun saatanan elvismeiningin, eikä millään meinannut sopeutua edes siihen. Hän oli olevinaan mikä lie kovispelle ja muut olivat uskovinaan. Tai sitten ne uskoivat oikeasti. Ainakin Olliin ja Jonneen tyyli oli mennyt ihan täydestä, mutta ne olivatkin itse samanlaisia. Eivät ehkä pukeutumisessa, mutta ajatuksiltaan ainakin. Nekin oli pitänyt miettiä täällä uudelleen, kaikki ne ajatukset, joita oli ennen tottunut käyttämään.

– Aiotsä seistä siinä koko päivän, ääni kuului vierestä.

Jani käänsi päätään ja näki Jonnen vinon hymyn.

– Aion. Tää on seisomismielenosoitus koulua vastaan, Jani hymyili takaisin. – Olis vaan pitänyt laittaa vähän väljemmät housut jalkaan.

– Kyllä on taas miehellä kovat puheet.

– Nimenomaan, Jani virnisti.

– Sä oot ihan sekasin.

Jonne pudisteli päätään ja lähti koululle päin. Jani osoitti vielä hetken mieltään ja lähti sitten perään.

Aluksi oli tuntunut, että hän oli tullut häiritsemään Ollin ja Jonnen välejä. Ne olivat tunteneet toisensa aina ja tekivät kaiken yhdessä. Jonne oli kuitenkin jäänyt jotenkin taustalle, kun Jani oli tullut. Toisaalta kyllä tuntui, että se oli ollut taustalla koko ajan. Se vaikutti paljon rauhallisemmalta ja hiljaisemmalta kuin Olli. Kiltimmältäkin ehkä. Janihan oli luonnollisesti yhtä paha kuin Olli, ellei jopa hivenen pahempi. Hän oli saanut sen ominaisuuden kaupasta ilmaiseksi imagovaatteiden mukana. Kauppaan oli kuulunut myös pakettillinen uudenlaista itsevarmuutta, kätevä vittuilutaito sekä paksu haukkumasanakirja. Ilman niitä ei uudessa kaupungissa olisi tullut mitenkään toimeen.

– Missä Olli, Jonne kysyi, kun repäisi ulko-oven auki. Sisältä

tulvahti naamaan lämmin ja yllättävän hyväntuoksuinen ilma. Jotkin kouluympäristöön sopimaton.

– Kuvisluokassa.

– Niinpä tietysti.

Olli oli olevinaan taiteilija. Se käytti häikäilemättömästi hyväkseen koulun kalliita taiteilijatarvikkeita. Vesivärejä, kankaita, kameroita ja kaikkea muuta mahdollista. Ja opettajat kannustivat sitä. Ne uskoivat, että siitä tulisi vielä jotain. Ne eivät tienneet, että siitä oli jo tullut loistava näyttelijä.

Käytävällä Jani näki Antin. Tietysti hän näki Antin, vaikka oli yrittänyt olla näkemättä. Parissa viikossa Jani oli päässyt siihenkin kuvioon mukaan. Antti oli hiljainen ja ärsyttävä häviäjä, joka oli päätynyt Ollin ja Jonnen silmätikuksi. Ne nälvivät sitä jatkuvasti joka asiasta. Ja nyt mukana elvisteli naamiaisasuinen Janikin. Sanakirja kädessä, itsevarmuutta tihkuen.

Jonne raahusti edeltä luokkaan. Sen punaisessa paidassa oli kuva, jossa näytettiin keskisormea. Sormi oli kymmenen kertaa suurempi kuin nyrkki, kynsi pureskeltu pilalle. Jonne istui paikoilleen Janin eteen ja lysähti kasaan. Jani alkoi tuijottaa ikkunasta ulos. Mitähän Tuke teki tällä hetkellä? Istuiko se entisen koulun entisessä pulpetissa tuijottaen Janin tyhjää paikkaa haisevana?

Tuken kanssa oli aina istuttu tunteilla peräkkäin. Joskus he olivat pelanneet peliä, jossa kirjoitettiin jollekin tarinalle jatkoa tietämättä, mitä toinen oli kirjoittanut. Janilla oli valmiita tarinoita tallessa edelleen. Joistain jutuista oli tullut niin sekopäisiä, että he olivat nauraneet niille kyyneleet silmissä. Täällä Jani ei olisi koskaan kehdannut ehdottaa sen tyyppistä tekemistä kenellekään.

Ajattelikohan Tuke enää ollenkaan Jania? Heidän yhteydenpitoinsa oli vähentynyt, koska Janin uuteen imagoon eivät tietenkään mahtuneet entiset parhaat kaverit tai mitkään muutaakaan säällittävät tyypit. Noin kuukausi muuton jälkeen Jani oli tajunnut elävänsä aamusta iltaan ihmeellisessä valhevytyhdissä ja se tuntui jotenkin väärältä. Pahinta oli, että hän oli itse kasannut kaikki valheet ympärilleen ja istui nyt kiitettävän suuressa paskakasassa ja jatkoi jauhamista, kun ei muutakaan keksinyt. Hän oli tullut uuteen kouluun uutena ihmisenä ja nyt oli ikävä kaikkea vanhaa. Etenkin omaa itseään.

Jani huokaisi niin kovaa kuin pystyi, mutta ketään ei tuntunut kiinnostavan. Opettajakin jatkoi kaavojen kirjoittamista taululle niin kuin ei mitään. Se vaikutti siltä, ettei pystynyt keskittymään kuin yhteen asiaan kerrallaan. Mutta se olikin vain sijainen.

– Kusipää, Jani kuiskasi.

Joku heitti paperitollon sijaisen selkään. Nainen ei sanonut mitään, leikki kuin ei olisi huomannutkaan osumaa. Jani tuhahti ja valui syvemmälle pulpettiinsa. Mieleen tuli sarjakuva, jossa poika saa luokassa paperitollon päähänsä. Seuraavassa ruudussa poika lyö omalla pulpetillaan takana istuvaa vähän niin kuin kiihtokseksi. Jani alkoi hymyillä. Sijainen ei varmaan ollut sarjakuvaa nähnyt. Nainen vaikutti jotenkin niin reppanalta, ettei se luultavasti ollut nähnyt elämässään mitään muutakaan.

Jani katsoi Jonnen selkää. Mies näytti taas nukkuvan, ainakin sen hartioiden kohoilivat tasaisessa tahdissa ja suusta kuului vaimea pihinä. Mitähän Jonne oli elämässä nähnyt? Välillä kyllä tuntui, että se ja Olli elivät päivästä toiseen näkemättä yhtään mitään. Se olisi toisaalta kaikkein helpointa, silloin ei näkisi pahoja asioitaakaan. Jani nojasi seinään ja sulki silmänsä. Olo tuntui ulkopuoli-

selta. Ympärillä oli luokallinen ihmisiä, joista ei tiennyt vieläkään oikein mitään. Ainoa lohtu oli, etteivät nekään tienneet hänestä.

Mutta mikä hätä hänellä täällä loppujen lopuksi oli? Siis ihan oikeasti. Hänet oli hyväksytty luokkaan sellaisena kuin oli, vähän outona ja epäsosiaalisenakin. Mitä sitten, ettei hän oikeasti ollut sellainen? Kaikkihan maailmassa teeskentelivät jotain. Jani avasi silmänsä ja katsoi Anttia. Se kopioi taululta tekstiä vihkoonsa ja näytti ihan normaalilta. Ehkä sekin vain teeskenteli luuseria, että saisi paremmin verta nenästään. Koska joskus se tuntui kerjäävän sitä ihan oikeasti. Ja kerjääjää oli autettava, isä oli sanonut niin.

Jani katsoi käsiään. Keskisormessa oli kahdeksannen luokan hopeinen luokkasormus. Tuntui, että sen hankkimisesta oli jo ikuisuus, vaikka siitä ei ollut vuottakaan. Sormuksen jälkeen oli moni asia muuttunut. Jani oli onnellinen, ettei ollut antanut kourua Sarille, vaikka oli aikonut. Nyt hänellä oli jäljellä edes joku konkreettinen muisto entisestä luokasta. Sarin hän valitettavasti muisti ilman esineitään.

Jonne hätkähti äkkiä hereille kuin olisi säikähtänyt jotain. Se kääntyi katsomaan Jania ja pyyhkäisi kuolaa naamaltaan. Kasvoissa oli painautumia ja silmät punersivat jotenkin kieroina.

- Painajaisia kenties, Jani hymyili.
- Nukuinks mä?
- Kuorsauksesta päätellen kyllä.
- En mä kuorsaa.
- Kuorsaathan. Aivan törkee meteli.
- Pää kiinni, Jonne sanoi ja kääntyi eteenpäin. Se venytteli hetken niskojaan ja lysähti takaisin käsiensä päälle.
- Eikö kuorsannutkin, Jani kysyi innoissaan vieressä istuvalta.
- En mä tiedä.

– No niin, Jonne kääntyi saman tien takaisin tuijottamaan. –
En kuorsannut.

Sen silmät seisoivat päässä edelleen. Kello soi juuri, kun Jani
meinasi alkaa nauraa Jonnelle ihan tosissaan.

He valuiivat käytävälle. Olli odotti siellä naama väärinpäin.

– Surkeeta touhua, se alkoi heti valittaa.

– No?

– Ei ole määrärahoja öljyväreihin.

Ollin ongelmat tuntuivat hyvin todellisilta verrattuna eräiden
vaatimattomiin kaupunginvaihtovaikeuksiin. Jani olisi kyllä mie-
lällään vaihtanut Ollin kanssa paikkaa. Elänyt sen elämää ja valit-
tanut jostain öljyvärien puutteesta aamusta iltaan. Olli olisi voi-
nut puolestaan käsitellä kaiken muun puutetta. Niin kuin elämän-
halun vaikka.

– Miten harmi, Jani vinkui. – Kirjoita kolumni Pirkkaan.

Jonne nyökkäili ja lysähti maahan. Se alkoi etsiä repustaan jo-
tain, varmaankin tyynyä.

– Voi olla että kirjoitankin, Olli sanoi.

Se oli myös loistava kirjailija, mutta siihen ei onneksi vielä
uskonut kukaan. Muuten sillä olisi saattanut levitä kusi joka puo-
lelle. Janikin oli kusipää, mutta ainoastaan tarvittaessa. Tässä
koulussa tarvetta oli ollut turhan usein. Ei sille mitään mahtanut.
Jossain vaiheessa hän vain oli alkanut kommentoida Antin vaat-
teita ja ulkonäköä vähemmän kehuvasti. Aluksi se oli tuntunut
väärältä, mutta sitten oikeastaan aika helvetin hyvältä. Jos vitutti,
muitakin piti vituttaa. Sitä paitsi Olli olisi saattanut pikkuisen ih-
metellä, jos Janin kiistattoman tosimesiolemuksen takaa olisikin
paljastunut säälittävä luusereiden kannattaja.

– Juodaanko naamat tänään?

Olli oli alkoholistikin.

- Sä oot ihan juoppo.
- Niin olen.
- Ton ikäinen ihminen ja ihan rappiolla.
- Niin, Olli sanoi ylpeästi.
- Kuorsaanks mä muka sun mielestä, Jonne kysyi Ollilta. Se makasi pitkin pituuttaan lattialla ja tuijotti vetoavasti silmiin.
- Miten niin?
- Toi väittää, että mä kuorsasin.
- No et kuorsannut, Jani myönsi totisena. Kun Jonne käänsi tyytyväisenä katseensa pois, Jani katsoi Olliin ja madalsi ääntään.
- Aivan törkee meteli.

Olli hymyili ja nyökkäsi pienesti. – Niin on.

Janikin hymyili ja alkoi miettiä iltaa. Hän oli ajatellut viettää tämän viikonlopun selvin päin ja itkeä kohtaloaan kotona. Se ei ehkä kuitenkaan ollut kovin miehekästä. Sekään ei ollut miehekästä, että aina kun sovittiin ryyppyillasta, alkoi vähän ärsyttää. Hän ei ollut tottunut valehtelemaan eikä salailemaan asioita vanhemmilta. Onneksi isä ja äiti olivat aika sinisilmäisiä.

Ollin puhelin soi. Se vastasi ja siirtyi vähän sivummalle puhumaan. Jani katsoi, kun se elehti käsillään jotain ja selitti kuin viimeistä päivää.

Jani oli tutustunut Olliin heti ensimmäisen koulupäivän aamuna. Sinä aamuna, kun kotoa lähteminen oli tuntunut ylivoimaiselta. Oli jännittänyt niin paljon, että oli meinannut tulla pasakat housuihin. Jani oli näyttänyt uusissa vaatteissaan aivan pellettä, vanhat vaatteet taas olivat näyttäneet pyhäkoulurievuilta. Jani muisti käsien tärinän vieläkin. Sen, miltä tuntui pelätä jotain niin typerää asiaa kuin uutta koulua. Siitäkin oli ollut miehisuus kaukana, ja sitä oli vaikea antaa itselleen anteeksi.

Kaiken lisäksi Jani oli eksynyt koulumatkalla ja myöhästynyt.

Kouluun päästyään hän oli hädissään etsinyt oikeaa luokkaa ja oli meinannut kompastua Ollin jalkoihin yhdessä nurkassa. Mies oli makaillut käytävällä ilman kiirettä.

– Älä juokse turhaan, se oli sanonut. – Kyllä opettajat jaksaa odottaa.

Jani oli katsonut Ollia hetken hämillään. Se oli alkanut jutella hänelle heti ihan kuin olisi tuntenut aina. Ja sille oli ollut helppo puhua takaisin. Olo oli parantunut suunnattomasti, kun joku oli suhtautunut normaalisti. Olli oli näyttänyt Janille oikean luokan ja he olivat menneet sisälle kuin olisivat tehneet sen useasti ennenkin.

Nyt kun Jani oli oppinut tuntemaan Ollin vähän paremmin, hän tiesi, että he olivat loppujen lopuksi aika erilaisia. Ainakin jos vertasi Janin todelliseen olemukseen, siihen entiseen.

Olli heilautti kättään Janin silmien edessä.

– Mitä mietit, se kysyi ja tunki samalla puhelinta reppuunsa.

– En mitään.

– Siinä onkin miettimistä.

– Tuntuu olevan, Jani nyökkäsi ja katsoi, kun Antti ja sijainen tulivat ulos luokasta. Ne näyttivät ihan samanlaisilta. Kumpikin kulki kumarassa ja molemmilla oli päällään törkeät siveydensipulivaatteet. Perävaunu ja perävaunu.

– Säälittävää, hän yskäisi kun vaunut menivät ohi.

Sijainen ei kuullut. Antti ilmeisesti kuuli, koska sen silmissä välähti epävarmuus. Pelokas Antti, jolla oli jotenkin epänormaalin korkea otsa. Tai silmät liian matalalla. Se näytti ilmapallolta, jossa roikkui ohut naru. Tai terskalta, jolla oli hiukset.

– Nuo on jotenkin tarpeettomia, Ollikin tuijotti niitä.

– Niin on.

– Ja miten jonkun sukunimi muka on Marttila?

- En mä tajua.
- Sen päähän kyllä mahtuis kaikki maailman Martit, Olli taju.

Jani alkoi hihittää. Olli nauroi ääneen. Sillä oli niin tarttuva nauru, että Janikin alkoi pärähdellä ihan täysillä. He nauroivat pari minuuttia ilman mitään järkevää syytä. Hetken päästä Janin oli pakko rauhoittua, koska vatsaa alkoi koskea.

- Taidetaan olla ihan sekaisin, hän hymyili.
- Mitä sitte, Olli virnisti ja katsoi kelloaan hermostuneesti. – Miten se juominen?

Jani huokaisi ja vilkaisi Jonnea. Se ei tuntunut kuulevan mitään, näppäili vain tekstiviestiä ja raapi samalla naamaansa.

- Mitenkäs se muuten ku juomalla, Jani sanoi.
- Olli hymyili.
- Aivan. Lähdethän säkin, se potkaisi Jonnea jalkaan.
- Mihin, Jonne kysyi, mutta ei nostanut katsettaan puhelimesta.
- Juomaan.

Jonne pudisti päätään.

- En mä tänään. Täytyy mennä sukujuhliin.

Jani nyökkäili ja kirosi itseään. Hänkin olisi voinut ihan hyvin keksiä jonkun syyn kieltäytyä. Mutta eihän hän tietenkään mitään keksinyt, koska kaupasta olivat tekosyyoppaat olleet lopussa.

2.

Ei sillä ole rutiinia eikä minkäänlaista auktoriteettia. Sijainen on ihan liian arka. Se ei uskalla sanoa vastaan kenellekään. Sellaisia on paljon.

– Kusipää.

Sen yhden ääni ja joku nauraa mukana. Ne nauravat ja vihaavat. Jostain lentää roskaa sijaisen päälle. Eikä se tee mitään. Se on heikko. Helvetin heikko. Siinä näkee itsensä vaikka ei haluaisi katsoa. Jossain vaiheessa kello pelastaa sijaisen, mutta ei muita.

Tuijottamista on jatkunut jo pitkään. Se ei haittaa, kunhan eivät lyö. Ihan miten vain, kunhan eivät lyö.

– Säälittävää.

Huutelukaan ei haittaa enää. On viikonloppu eikä isäkään ole kotona. Saa olla rauhassa kaksi päivää. Se on neljäkymmentäkahdeksan tuntia. Kaksituhattakahdeksansataakahdeksankymmentä minuuttia. Loputtomasti sekunteja ennen maanantaiaamua.

3.

Pihalla Jonne repi takin päälleen ja lähti eri suuntaan kuin muut.

– Juokaa hyvin, se sanoi tekokatkerana ja hävisi hymyillen nurkan taakse.

Siitä ei oikein ottanut selvää, mitä se ajatteli mistäkin asiasta. Se kyllä hymyili paljon, joten tuskin se kovin negatiivisia asioita mietti.

– Voidaanko mennä, Olli hermoili kun Jani jäi sytyttämään tupakkaa.

– Joo joo.

He kävelivät keskustaan. Alkon viereisessä puistossa ei ollut ketään, vaikka se oli yleensä täynnä hakijoita. Puisto oli aika viihtyisän näköinen. Sinne oli tuotu kaupungin puolesta penkkejä ja mitä lie istutuksia, että hakijoilla olisi mahdollisimman mukavat oltavat. Keskimmäisenä oli suihkulähde, jossa kuulemma ui ihan oikeita kaloja. Jani tuijotti tyhjää puistoa. Mitä ihmettä ne vielä halusivat? Virvelit?

– Merkillistä, Ollikin ihmetteli ja katseli ympärilleen.

Jani näki tien toisella puolella yhden juoponnäköisen. Ollikin huomasi miehen ja lähti juoksemaan tien yli. Jani meni perään ja hyppäsi vahingossa suoraan pyöräilijän eteen. Pyöränkahva tarttui repun hihnaan, nainen horjahti ja hyppäsi irti satulasta.

– Anteeksi kauheasti. Miten se nyt noin takertui, Jani mumisi.

Hän yritti pidätellä nauruaan. Nainen näytti säikähtäneeltä. Ei kai se luullut, että täällä tahallaan pyöräilijöitä pyydystettiin. Jani katsoi naista tarkemmin. Ehkä sittenkin tahallaan. Nainen oli ärsyttävän kaunis. Tumma, pitkähiuksinen ja sillä oli valtavat melonit. Aivan hillittömän kokoiset hinkit. Pieni ihminen ja tuollaiset kellukkeet. Se kaatuili luultavasti pyörällään muutenkin niiden paino- tai vetovoimalakien takia.

– Ala tulla jo, Olli huusi tien toiselta puolelta.

– Anteeks vielä, Jani sanoi ja katsoi naista silmiin.

Sillä oli ruskeat silmät ja kasvoissa kauneuspilkku. Varmaan irtomallia niin kuin kaikilla muillakin. Se ei kuitenkaan haitannut yhtään.

– Ei mitään, nainen sanoi ystävällisesti ja hymyili pikkuisen. Se nousi pyöränsä päälle ja lähti hiljaa ajamaan pois. Jani tuijotti perään. Housuissa tuntui kummalliselta. Isotissiset naiset pitäisi kieltää lailla.

– Näitsä, minkä kokoiset tissit tolla oli, Jani hehkutti kun pääsi Ollin lähelle. – Aivan sairaan kokoiset munkit.

– Olisit pyytänyt kahville ne, Olli hymyili.

– Olis pitänyt, Jani tajusi.

Mutta tajusi heti myös sen, etteivät ne olisi kuitenkaan lähteneet. Hän ei ollut mies, joka veti tissejä puoleensa. Siihen ei autanut niiden kaateleminen eikä uusi pukeutumistyylikään. Jani ei tiennyt, mikä olisi auttanut.

Olli katseli ympärilleen. Juoppo kulki jo aika kaukana. He lähtivät juoksemaan sen perään.

– Voisitsä hakea meille Alkosta pullot, Olli huohotti kun pääsi juopon luokse.

Mies katsoi poikia. Sen silmät olivat sameat ryppyjen keskellä. Naama oli harmaa, ihan kuin jollain koe-eläinhiiressä.

– En mä hae myymälöistä ylimääräistä, juoppo katsoi heidän ohi.

– Saat hakupalkkaa, Olli lupasi.

Juopon ilme kirkastui. Se raapi leukaansa ja mietti. Yritti selvästi laskea päässään, millä budjetilla hommaan kannatti sitoutua.

– Paljonko?

– Vitosen, Jani sanoi.

Juoppo mietti ja laski. Se suostui. Jani huokaisi. Tämä kävi onneksi helposti. Välillä hävetti juosta porukan perässä viinapullon takia. Mutta niitä välikäsiä tarvittiin välttämättä. Heille itselleen ei myyty, kaikki keinot oli kokeiltu. Auton avaimet kässissä. Puku päällä. Valmiiksi juopuneena ja kolmekymppisenä mammanpoikana. Mikään ei auttanut.

– Antakaa vitonen ensin, juoppo alkoi kiristää.

– Ei anneta. Vasta kun on saatu pullot.

Juoppo antoi periksi. Se otti viinarahat ja katsoi kysyvästi Olliin.

– Kaks tavallista kossua, Olli sanoi.

Juoppo lähti kulkemaan Alkolle päin.

– Mene sä kaupan puolelle, Olli sanoi ja lähti itse juopon perään etuovelle. Toissa viikolla heidät oli törkeästi ryöstetty. Puitonainen oli ollut kovin ystävällinen ja sitten hävinnyt kaupan puolelle vieden rahat ja isetunnon. Se ei saanut enää toistua.

Rahaa ei ollut liikaa, eikä itsetuntoakaan uudistunut joka viikko. Janilla ainakaan. Hän seiso passissa ja katseli juoppoa. Mies seiso jo kassalla, kun Jani näki isotissin kaupan puolella. Sen nännit näkyivät pitkälle ohuen paidan läpi. Jani tuns kuinka kuola meinas alkaa valua suupielistä. Noita kun pääsisi puristelemaan, ei muuta maailmassa tarvitsisi. Nainen siirteli ostoksiaan hihnalle tissit vipattaen. Viereisellä kassalla oleva mieskin oli kuolaamis-pisteessä. Jani naurahti. Kaikki he olivat samanlaisia. Heti munat pystyssä, kun silmä vältti. Nainen hymyili kassapojalle ja alkoi pakata ostoksiaan. Ei sen perseessäkään vikaa ollut.

Äkkiä nainen vilkaisi Janiin ja hymyili pienesti. Se muisti. Ihan varmasti muisti. Jani yritti hymyillä takaisin, mutta naama vääntyi jotenkin vinoon ja hymystä tuli ahdistunut irvistys. Olisi pitänyt opetella peilin edessä muutakin kuin vihaista ilmettä.

Puistossa Olli otti kossut ja Jani antoi juopolle vitosen. Olli tunki muovikassin nopeasti reppuunsa ja katsoi ympärilleen. Kukaan ei ollut huomannut mitään.

Juoppo lähti takaisin Alkoon tuhlaamaan rahojaan ja he lähtivät kotiinpäin. Olli asui puolen kilometrin päässä Janista hienossa omakotitalossa. Jani ei ollut koskaan käynyt Ollin kotona eikä Olli ollut käynyt Janilla muuten kuin kerran ovella lainaamassa tupakkarahaa. Jonnen luonakaan Jani ei ollut käynyt. Sellainen ei oikeastaan tullut edes mieleen. Mutta he kolme eivät olleet samanlaisia kavereita kuin vaikka Jani ja Tuke. Tuken luona Jani oli ollut jatkuvasti, niin kuin sekin hänen luonaan. Tuke olikin ollut ystävä, Jonne ja Olli olivat kavereita. Vaikka tärkeitä kuitenkin. Mitä vain kunhan ei jäänyt yksin. Sitä paitsi niiden kanssa viihtyi ihan hyvin, kunhan ei ajatellut mitään.

– Mitä sä taas kelaat siinä, Olli repi Janin ajatuksista takaisin.

Pysäyttävä kuvaus nuoren ajautumisesta kiusaajaksi.

16-vuotias Jani ei haluaisi muuttaa, mutta on pakko. Isän työ menee pojan toiveiden edelle, eikä vanhojen kavereiden jättäminen helpota oloa. Uudella paikkakunnalla Jani tutustuu Olliin ja Joneen, joilla on aina tähtäimessään samalla luokalla oleva Antti. Kaksikon seurassa Janikin alkaa kiusata, lintsata ja polttaa tupakkaa.

Veitsenterällä kertoo nuoren miehen elämänmuutoksesta ja viistosta alamäestä uudella paikkakunnalla, pureutuen samalla koulukiusaamiseen. Onnistuuko Jani irrottautumaan noidankehästä?

Reija Kaskiaho on helsinkiläinen nuortenkirjailija, joka tarttuu rohkeasti nuoria koskettaviin, joskus vakaviinkin aiheisiin. Kaskiaho on kirjoittanut seitsemän nuortenkirjaa.